

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСІЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 21 (13.868)

Баҳоси эркин нарҳда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА 2022 ЙИЛДА АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШНИ ЎТКАЗИШ КОНЦЕПЦИЯСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси аҳолиси ва унинг фаровонлиги тўғрисидаги ишончли маълумот узок муддатли прогнозлар ва давлатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш мақсадли дастурларини, янги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурларини ишлаб чиқиш, барқарор ривожланиш Миллий мақсадлари индикаторларини шакллантириш, меҳнат ресурслари жойлашуви ва улардан фойдаланиш жараёнларини ўрганиш, илмий тадқиқотлар олиб бориш учун муҳим пойдевор ҳисобланади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 2015 йил 10 июндаги "2020 йилда аҳоли ва уй-жой фондини рўйхатга олиш борасидаги принциплар ва тавсиялар" резолюциясига таяниб, аъзо давлатларни 2020 йилда Бутунжаҳон аҳоли ва уй-жой фондини рўйхатга олиш дастури доирасида аҳоли ва уй-жой фондини рўйхатга олишга тааллуқли халқаро ва ҳудудий тавсияларни инобатга олган ҳолда қамда бир марта аҳоли ва уй-жой фондини рўйхатга олишни ўтказишни қатъий давлат эътиди.

Мустиқлик йилларида Ўзбекистон Республикасида аҳолини рўйхатга олиш ўтказилмаган. Аҳоли сонига, ёш-жинс таркибига кескин таъсир кўрсатган ўзгаришлар, республика ҳудудидаги аҳоли жойлашуви хусусиятлари ва бошқа ижтимоий-демографик ўзига хосликлар аҳолининг жорий ҳисобига оид мавжуд маълумотларни қўллашнинг сезиларли даражада чекламоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 2020 йилда Бутунжаҳон аҳоли ва уй-жой фондини рўйхатга олиш дастурини қўллаб-қувватлашнинг эътиборга олган ҳолда, шунингдек, аҳоли сонининг аниқ ҳисоблаб чиқишнинг таъминлаш, аниқ белгилаб қўйилган ягона ҳисобга олиш даврида аҳолининг жинси, ёши, оилавий аҳоли, маълумоти, ҳаёт даражаси, яшаш шароити, бандлиги, миллати, фуқаролиги ҳамда бошқа демографик, ижтимоий-иқтисодий хусусиятлари бўйича яқна тартибда ҳисобга олиш ва батафсил тавсифлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олиш ўтказилсин.

2. Қўйидагилар:
Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш концепцияси 1-иловага мувофиқ;

Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга доир комплекс чора-тадбирлар дастури 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Қўйидагилар:
Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга қўмаклашиш бўйича республика комиссияси 3-иловага мувофиқ таркибда;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги

Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга қўмаклашиш бўйича ҳудудий комиссиялар ташкил этилиши, уларнинг намунавий таркиби 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Белгилаб қўйилсин:
а) Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга қўмаклашиш бўйича республика комиссиясининг асосий вазифалари этиб қўйидагилар белгилансин:

аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ тадбирларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш;

аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга ваколатли орган ҳамда бошқа давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлиқни мувофиқлаштириш;

аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёнини назорат қилиш;

аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишнинг молиялаштириш, материалларни қайта ишлашни ташкил этиш ва яқуний натижаларни эълон қилиш масалалари бўйича тақлифларни кўриб чиқиш;

аҳолини рўйхатга олишни ўтказишда иштирок этиш учун жисмоний ва юридик шахсларни, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш масалаларини ҳал қилган ҳолда, жалб этишни ташкил этиш;

ташкilotларни, уларнинг мулкчилик шаклидан қатъий назар, аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ ишларга, шунингдек, халқаро ташкilotлар билан ҳамкорлиқни фаоллаштириш ва ҳамкорлик самарадорлигини ошириш бўйича тақлифлар ишлаб чиқишга жалб қилиш масалаларини кўриб чиқиш;

б) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга қўмаклашиш бўйича ҳудудий комиссияларнинг асосий вазифалари этиб қўйидагилар белгилансин:

ҳудудларда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ишларни аниқ чора-тадбирлар ва масъул ижрочиларни кўрсатган ҳолда ташкил этиш;

ҳудудларда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш учун қўлай шарт-шароитлар яратиш билан боғлиқ масалалар юзасидан, шунингдек, аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш бўйича ваколатли орган ҳудудий бўлинмаларини ва бу жараёнга жалб қилинган бошқа ташкilotларни моддий-техник таъминланганлигини мустаҳкамлаш масалалари бўйича тақлифлар ишлаб чиқиш;

ҳудудларда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича комплекс ишлар бажарилишини назорат қилиш;

ҳудудларда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга жисмоний ва юридик шахсларни жалб этиш ҳамда иштирок этганларни рағбатлантириш.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2019 йил 1 июлда қадар муддатда қўйидагиларни назарда тутовчи Ўзбекистон Республикасининг "Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида"ги қонуни лойиҳасини ишлаб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин:

аҳолини рўйхатга олишни ўтказишнинг мақсадлари, тартиби, даври ва муддатлари;
илгор ҳорийий амалиётда қабул қилинган замонавий технология ва услубийтар асосида аҳолини рўйхатга олишни ташкил этиш ва ўтказиш;

аҳолини рўйхатга олишни ташкил этиш ва ўтказишда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг иштироки, уларнинг вазифалари, функциялари ҳамда жавобгарлигини кўрсатиш;

аҳолини рўйхатга олишни ташкил этиш ва ўтказишда жисмоний ҳамда юридик шахсларнинг иштироки, улар меҳнатига ҳақ тўлашнинг аниқ механизмлари ва манбаларини белгилаш;

аҳолини рўйхатга олиш яқунларини амалга ошириш бўйича ташкилий-амалий, ҳуқуқий, иқтисодий ва бошқа чора-тадбирлар.

6. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокорпорацияси, Ўзбекистон Республикасининг Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги оммавий ахборот воситаларида ушбу Фармоннинг мақсад ҳамда вазифаларини кенг ёритиш бўйича чиқишлар ва мавзуга оид кўрсатувларни ташкил этсин.

7. Вазирликлар ва идоралар, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, тегишли комиссиялар раҳбарлари мазкур Фармонда назарда тутилган вазифаларнинг ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли бажарилиши учун шахсан жавобгарлиги белгилаб қўйилсин.

8. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирини А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикасининг Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш.Низомидинов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирининг ўринбосари – молия вазирини Ж.А.Қўчқоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 5 февраль

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ

АЛКОГОЛЬ ВА ТАМАКИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА УЛАРНИНГ АЙЛАНМАСИНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ТАРТИБГА СОЛИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА УЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ДОИР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Узумчилик ва виночиликни янада ривожлантириш, ишлаб чиқарилаётган алкоголь ва тамаки маҳсулотларини реализация қилиш тизимини такомиллаштириш, уларнинг ишлаб чиқарилиши ва айланмасини самарали мониторинг қилиш, давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини қисқартириш ва мамлакатнинг инвестицион мафтунокорлигини ошириш, шунингдек, 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастурида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат активларини бошқариш агентлигининг:

а) Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ҳузурида Узумчилик ва виночиликни ривожлантириш агентлигини (кейинги ўринларда – Агентлик) ташкил қилиш;

б) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузурида Алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш инспекциясини (кейинги ўринларда – Инспекция) ташкил қилиш;

в) "Ўшаробсаноат" АЖнинг бошқарув органлари йиғилишларида жамиятнинг ташкilotлар устав капиталларидаги улушини 1-иловага мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига бериш билан жамиятнинг тугатиш масаласини кўриб чиқишни илгари суриш;

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ҚАРОРИ

ЖАҲОН БАНКИ ВА ХАЛҚАРО МОЛИЯ КОРПОРАЦИЯСИНИНГ "БИЗНЕС ЮРИТИШ" ЙИЛЛИК ҲИСОБОТИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ РЕЙТИНГИНИ ЯХШИЛАШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Сўнгги бир неча йиллар давомида тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш соҳасида норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар базасини ва тартибга солиш жараёнларини такомиллаштиришга, қўлай бизнес муҳитини ва халқаро майдонда мамлакатнинг ижобий натижаларини шакллантиришга қаратилган чора-тадбирлар кўрилди. Охириги 5 йил давомида кўрилган чора-тадбирлар натижасида Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг "Бизнес юритиш" рейтингини Ўзбекистон жаҳоннинг 190 та мамлакатини орасида 146-ўриндан 76-ўринга кўтарилди.

Шу билан бирга, амалиётда, хусусан, қўрилишга рухсатномалар олишда, мулкни рўйхатдан ўтказишда ва ташки савдо операцияларини амалга оширишда тадбиркорлик субъектлари дуч келаётган ортиқча бюрократик тартиб-таомиллар ҳанузгача сақланиб қолмоқда.

"Бизнес юритиш" йиллик ҳисоботида мамлакатнинг рейтингини яхшилашга доир қўшимча чоралар кўриш, шунингдек, 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида:

(Давоми 2-бетда)

АЛИШЕР НАВОИЙ МЕРОСИ – МАЪНАВИЙ ТАРБИЯ АСОСИ

Шу мавзуда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетида маънавий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Республика Маънавият ва маърифат маркази томонидан Алишер Навоий таваллудининг 578 йиллигига бағишлаб ўтказилган тадбирда адабиётшунос олимлар, профессор-ўқитувчилар, талаба-ёшлар иштирок этди.

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети проректори А.Собиров ва бошқалар шоир ижоди ҳар биримиз, айниқса, ёшлар камолотида муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

Навоий асарлари асрлар оша дунё маърифий тамаддуни тараққий этишига ҳисса қўшиб келмоқда. Ўзбек Миллий академик драма театри актёрлари Тилиб Мўминов ва Мадина Мухторова, Муқимий номидаги Ўзбекистон давлат мусикали театри актёри Бозорбек Холмўминов ижросидаги шоир ҳаёти ва ижодида бағишланган сахна кўринишларида ана шу ҳаётий ҳақиқат акс эттирилди.

Тадбир сўнггида шоир ижоди юзасидан талабалар ўртасида савол-жавоблар ўтказилди. Голибларга китоблар совға қилинди.

Моҳигул ҚОСИМОВА,
ЎЗА мухбири

"ЎЗБЕКИСТОН – 2035" ХАЛҚАРО ФОРУМИ: ТАРАҚҚИЁТ ШАРТЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

Мазкур форум Ўзбекистонни 2035 йилгача ривожлантириш стратегияси лойиҳасининг муҳим иқтисодий ва сиёсий йўналишларини муҳокама этишга бағишланган бўлиб, унда депутатлар, вазирлик ва идоралар, илмий-таълим муассасалари, халқаро ташкilotлар вакиллари, "Буюк келажақ" экспертлар кенгаши аъзолари қатнашмоқда.

Форумнинг илк ялпи мажлисида Ўзбекистонни 2035 йилгача ривож-

лантириш стратегияси концепцияси лойиҳасининг асосий йўналишлари кўриб чиқилди.

– Стратегия лойиҳаси 2020–2025, 2030, 2035 йилларга мўлжалланган учта босқичда амалга оширилиши белгиланган, – дейди "Навоий" эркин иқтисодий зонаси директори, "Рикор" (Россия) технопарки бош директори Ҳабиб Абдуллаев. – Биринчи босқич стратегик ривожланиш мақсадлари учун фаол инвестициялар, яъни иқтисодий ри-

вожланишга қўйиш тўғрисида оладин инвестицияларни жалб қилишни ўз ичига олган. Иккинчи босқичда мамлакатнинг иқтисодий ва технологик салоҳияти рўёбга чиқарилади. Сўнгги босқичда етук бозор иқтисодиётига ўтилади. Бу пайтга келиб Ўзбекистонни жаҳондаги иқтисодиётни ривожланган 50 та етакчи мамлакат қаторига кириштиришга эришилди.

(Давоми 3-бетда)

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Навоий вилоятида навоийшунос олимлар, тарихчи ва профессорлар иштирокида "Алишер Навоий ижодий меросининг умумбаширият маънавий-маърифий тараққийотидаги ўрни" мавзусида III анъанавий халқаро илмий-амалий конференция ўтказилди.

● Гулистон давлат университетида Қатагон қурбонлари хотираси музейи ташкил этилди.

Музей тўрт блокдан иборат бўлиб, ундан 1868 йилдан ҳозирги кунгача бўлган даврни ўзида акс эттирувчи экспонатлар ҳамда вилоят ҳаёти, маърифати, маънавияти, маданиятига оид ҳаққоний, жуда қизиқарли ва қимматли маълумотлар ўрин олган.

● Нукусда Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси ходимларидан 30 нафарига янги қурилган уй-жойлар тантанали топширилди. Янги уй қурилишига 4 миллиард 389 миллион сўм йўналтирилган. Миллий гвардияси ходимлари учун қурилган хонадонларнинг 1 миллиард сўмдан ортиги, яъни 25 фоиз миқдоридаги бошланғич тўлови Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси томонидан тўлаб берилган.

● Наманган давлат университетида "Таълим муассасаларида коррупциянинг ол-

дини олиш ва унга қарши курашишнинг маънавий-маърифий асослари" мавзусида учрашув бўлиб ўтди. Сўхбатда талаба-ёшларнинг олий таълим муассасасига ўқишга киришидан то битиргунига қадар бевосита ёки билвосита ушбу жиноят иш-тирокчисига айланиб қолиши мумкин бўлган ҳолатлар юзасидан тушунчалар берилди.

● Тошкент вилояти Бўка туманида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш масаласига бағишлаб ўтказилган ўқув-семинар "Ҳаёт гўзал, яшаш бахт!" деб номланди.

● Аргентина пойтахти Буэнос-Айрес, Индонезия пойтахти Жакарта шаҳарларида ва Хи-

тойда шарқий, яъни Ой таквими бўйича янги йил байрами кенг нишонланди.

● Австралиянинг Квинсленд штатида ҳар юз йилда бир марта ёғадиган рекорд даражадаги ёғингарчилик натижасида қучли сув тошқинлари юз берди. Ҳатто бир куннинг ўзида бир ойлик меёёр – 200 миллиметр ёғин ёғиши туфайли юзлаб уйлардан одамлар эвакуация қилинди, маъмурлар кўчаларда машина ҳайдамаслиқни тавсия қилмоқдалар.

● АКШнинг Калифорния штатида енгил моторли самолётнинг турар-жой биноси устига кулаб тушиши натижасида икки киши ҳалок бўлди, яна икки нафар одам жароҳатланиб касалхонага ётқизилди. Учувчининг тақдири номаълум. Ҳозирда ҳодиса сабаблари аниқланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

АЛКОГОЛЬ ВА ТАМАКИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА УЛАРНИНГ АЙЛАНМАСИНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ТАРТИБГА СОЛИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ЎЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ДОИР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

г) куйидагиларнинг устав капиталидаги улушини: “Ўшаробсаноат” АЖ “Зомин узумчилик ўқув маркази” МЧЖни келгусида уни Агентлик қосидаги “Ўзумчилик ўқув маркази” ДУКга айлантирган ҳолда; “Ўшаробсаноат” АЖнинг “Марказий синов лабораторияси” МЧЖни келгусида уни Агентлик ҳузуридаги “Энология лабораторияси” ДУКга айлантирган ҳолда **Агентлик** бериш ҳақидаги тақлифлари қабул қилинсин.

2. Куйидагилар белгилансин:

а) **Агентликнинг асосий вазифалари этиб:**

узумчилик ва виночилик соҳасида ягона давлат сиёсатини юритиш, шунингдек, узумчилик ва виночиликни жадал ривожлантиришга йўналтирилган комплекс мақсадли дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш; узум, асосан унинг техник навлари плантацияларини кенгайтиришга ва виночиликни ривожлантиришга, замонавий ресурс тежовчи технологияларни жорий этишга, виночилик корхоналарини комплекс модернизациялашга кўмаклашиш;

ракоббатбардош виночилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш-ни ташкил қилиш учун тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этишда узум етиштирувчилар ва вино тайёрловчиларни қўллаб-қувватлаш, ташқи бозорлар конъюнктурасини чуқур маркетинг тадқиқотлари ўтказиш йўли билан соҳанинг экспорт салоҳиятини ошириш, шунингдек, маҳаллий виночилик маҳсулотларини республикада, жумладан, хорижда ҳам оммалаштириш;

хорижий ва маҳаллий таълим муассасалари, илмий-тадқиқот институтлари ва тармокнинг етакчи ишлаб чиқарувчилари билан ҳамкорлик қилиш орқали узумчилик ва виночилик соҳасида юқори малакали мутахассисларни тайёрлашга кўмаклашиш;

узум қўчатлари етиштирувчилар фаолиятини тартибга солиш, узум, мева ва резаворлардан тайёрланган алкоголь маҳсулотлари сифатини аниқлаш юзасидан Инспекция билан ҳамкорлик қилиш;

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси билан биргаликда узум плантацияларининг электрон реестрини юритиш;

б) **Инспекциянинг асосий вазифалари этиб:**

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳақда уларнинг айланмаси ҳажмларини мониторинг ва назорат қилиш бўйича ахборот тизимларини жорий этиш ва ривожлантириш;

алкоголь ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш учун корхоналар ўртасида истеъмол этил спиртини белгиланган тартибда тақсимлаш;

давлат стандартлари ва қонун ҳужжатлари талабларига қатъий амал қилган ҳолда истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқаришда техник ва технологик нормаларга мувофиқлигини назорат қилиш;

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг сақланиш сифати ва айланмасини, шу жум-

ладан, истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қўлланадиган хомашё ва ёрдамчи материаллар сифатини назорат қилиш;

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар ҳамда алкоголь маҳсулотларининг улгуржи савдоси билан шуғулланувчи корхоналар томонидан лицензион талабларга амал қилинишини назорат қилиш;

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва улар айланмасининг ҳақиқий ҳажмларини мониторинг қилиш, шунингдек, алкоголь ва тамаки маҳсулотлари учун янги намунадаги акциз маркаларини ишлаб чиқишда қатнашиш;

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар ҳамда алкоголь маҳсулотларининг улгуржи савдоси билан шуғулланувчи корхоналар томонидан солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг ўз вақтида ва тўлиқ туширилишини таъминлаш бўйича давлат солиқ хизмати органлари билан ўзаро ҳамкорлик қилиш;

узум, мева ва резаворлардан тайёрланган алкоголь маҳсулотлари сифатини аниқлаш юзасидан Агентлик билан ҳамкорлик қилиш.

3. Шундай тартиб белгилансинки, унга мувофиқ:

истеъмол ва техник этил спирти, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳақда алкоголь маҳсулотларининг улгуржи савдоси Инспекция томонидан белгиланган тартибда бериладиган лицензиялар асосида амалга оширилади;

алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар маҳсулотни фақат улгуржи ташкилотларга реализация қилади, пиво маҳсулотлари, кўпикланадиган ва табиий винолар бундан мустасно;

барча юридик шахслар қонунчиликда белгиланган тартибда алкоголь маҳсулотларининг улгуржи савдоси билан шуғулланишга ҳақли;

маҳаллий пиво маҳсулотлари, кўпикланадиган ва табиий виноларни реализация қилиш барча савдо корхоналари, шунингдек, меҳмонхоналар хизматларини ҳамда алкоголь маҳсулотларини реализация қилиш ҳуқуқини берувчи рухсат этиш гувоҳнома бўлмасдан туриб умумий оғватланиш хизматларини кўрсатувчи ташкилотлар томонидан амалга оширилиши мумкин;

Инспекция ҳузуридаги этил спирти сифатини аниқлаш бўйича лабораториялар, уларнинг тегишли тарзда ишлатиш учун зарур техник шароитларни таъминлайдиган истеъмол этил спиртинини ишлаб чиқарувчи корхоналарда жойлашадди;

ишлаб чиқарувчилар томонидан истеъмол этил спиртинини реализация қилиш 100 фоиз ҳақини олдиндан тўлаш шартларида амалга оширилади;

алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар олдиндан тўловни амалга оширмасдан алкоголь маҳсулотларини реализация қилиш ҳуқуқига эга;

алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар томонидан истеъмол этил спиртинини Инспекция томонидан тақсимланган ҳажмлардан ортиқча ҳажмда харид қилиш Инспекцияни белгиланган тартибда хабардор қилиш йўли билан амалга оширилади;

алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажмларини режалаштириш ишлаб чиқарувчилар томонидан бо-

зор конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

4. 2020 йил 1 январдан бошлаб ароқ ва (ёки) ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар учун алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича фаолиятни амалга оширишга қуйидаги қўшимча лицензион талаблар жорий этилсин:

уч йил ичида ўзининг техник узум навлари плантацияларини бир текис яратиш ва келгусида вино материаллари ва (ёки) вино ишлаб чиқаришни ташкил қилиш. Бунда техник узум навлари экилганидан кейинги уч йилдан сўнг техник узум навлари плантацияларининг майдони ароқ ва (ёки) ликёр-ароқ маҳсулотларини йиллик ишлаб чиқариш ҳажмининг 75 фоизига мутаносиб келадиган вино материаллари ва (ёки) вино ишлаб чиқариш учун зарур бўлган ҳосилни йиғиш имконини бериши керак;

ароқ ҳамда истеъмол этил спиртидан ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича мавжуд йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан ўрнатилган қувватларнинг 60 фоизидан кам бўлмаган миқдорда фойдаланилишини таъминлаш. Бунда йиллик ишлаб чиқариш ҳажми абсолют алкогольга қайта ҳисоблаганда камида 100 минг декалитрни ташкил қилиши лозим;

ароқ ишлаб чиқармайдиган корхоналарда истеъмол этил спиртидан ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича мавжуд йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан ўрнатилган қувватларнинг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда фойдаланилишини таъминлаш;

бунда узум, мевалар ва резавордан тайёрланган алкоголь маҳсулотларига минимал ишлаб чиқариш ҳажми бўйича лицензион талаб ўрнатилмади.

5. Белгилансинки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Этил спирти, алкогольли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқариш фаолиятини лицензиялаш комиссияси томонидан алкогольли маҳсулотлар ишлаб чиқариш фаолиятини амалга оширишга илгари берилган лицензиялар, амал қилиш мuddатидан қатъи назар, 2019 йил 1 июлгача ҳақиқий ҳисобланади ва янги лицензия талабларини ҳисобга олган ҳолда қайта расмийлаштирилиши шарт.

6. Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги:

Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, 6-уй манзили бўйича жойлашган тугатилмаётган “Ўшаробсаноат” АЖнинг бино ва иншоотларини жиҳозлари ва ташкилий техникаси билан бирга Агентлик ва Инспекциянинг оператив бошқарувиغا бериш, шунингдек, тугатиш жараёни аяқланганидан кейин жаҳиянинг қолган пул маблағлари ва асосий воситалари билан Агентлик ва Инспекцияга тенг улушларда тақсимлаш;

бир ой мuddатда “Ўзстандарт” агентлиги балансидаги этил спиртининг сифатини аниқлаш бўйича лабораториялар мулкчи Инспекциянинг оператив бошқарувиغا бериш;

2019 йил 1 октябрда қадар Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда алкоголь, ликёр-ароқ ва вино маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналардаги давлат улушларини сотиш учун, жумладан, техник навли тоқзорларни яратиш ва ишлаб чиқариш қувватларини модернизациялашни кўзда тутган ҳолда инвестициявий талабларни тайёрлаш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОИ

ЖАҲОН БАНКИ ВА ХАЛҚАРО МОЛИЯ КОРПОРАЦИЯСИНИНГ “БИЗНЕС ЮРИТИШ” ЙИЛЛИК ҲИСОБОТИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ РЕЙТИНГНИ ЯХШИЛАШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

1. Куйидагилар:

а) Жаҳон банки ва бошқа халқаро молиявий институтлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган **Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг “Бизнес юритиш” йиллик ҳисоботида Ўзбекистон Республикасининг рейтингини янада яхшилаш бўйича “Йўл харитаси”** (кейинги ўринларда – “Йўл харитаси”) 1-иловага мувофиқ;

б) 2022 йилга келиб республиканинг 20-ўринга эришишини назарда тутуви **Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг “Бизнес юритиш” йиллик ҳисоботида Ўзбекистон Республикаси рейтингини яхшилашнинг “Бизнес юритиш”ни яхшилаш – 2022” мақсадли кўрсаткичлари** (кейинги ўринларда – Мақсадли кўрсаткичлар) 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. 2019 йил 1 мартдан бошлаб шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

а) **тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш соҳасида** – банклар Жийноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш бўйича молиявий чоралар ишлаб чиқувчи гуруҳнинг (ФАФФ) талабларидан келиб чиқиб, ариза берувчиларни масофадан туриб идентификация қилиш учун зарур бўлган шарт-шароитлар мавжуд бўлганда таъсисчилари Ўзбекистон Республикаси резидентлари ҳисобланган юридик шахсларга ва яқна тартибдаги тадбиркорларга уларни давлат рўйхатидан ўтказиш жараёнида банк ҳисобқадамларини масофадан туриб очилиши мумкин;

б) **қурилиш учун рухсатномалар олиш соҳасида** –

ер участкасида қурилиш таъинланган ёки рухсат этилган объектлар турларининг йўл рўйхатини мажбурий тарзда кўрсатиб, “E-IJO AUKSION” электрон савдо майдончасига аукцион орқали қўйилганда, ер участкаларидан мақсадли фойдаланиш тартиби бекор қилинади; қурилиш органларига архитектора-шаҳарсозлик кенгашларининг лойиҳа-смета ҳужжатларини келишиш функциялари ушбу кенгашларда фақат тарихий ҳудудлар, шу жумладан, маданий мерос ёдгорлиқларини қўриқлаш ҳудудлари, шунингдек, давлат объектларининг лойиҳа-смета ҳужжатларини келишиш функцияларини сақлаб қолган ҳолда ўтказилади; “E-IJO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукцион орқали реализация қилинган ер участкаларидаги қурилиш объекти фойда-

ланишга топширилганидан сўнг амалга ошириладиган топографик ва махсус суратга олишларни (зарур ҳолларда) янгилаш ишларининг қиймати ер участкаларини реализация қилишдан тушган маблағлар доирасида ер участкалари ва кўчмас мулк эгалари фаолиятига аралашмаган ёки тўқсинлик қилмаган ҳолда тўланади;

қурилиш тугалланган бино ва иншоотларни фойдаланишга қабул қилиш далолатномаси кўчмас мулк объектига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ҳақидаги гувоҳнома кўчирмаси билан бир вақтда берилади;

в) **электр таъминоти тизимига уланиш соҳасида** – истеъмолчиларни электр таъминотидан рухсатсиз узанлик учун иқтисодий санқиялар қўлланганида;

г) **мулкни рўйхатдан ўтказиш соҳасида:** кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва кадастр ҳисобини юритиш учун ариза экстерриториалли принципи асосида берилиши мумкин;

ж) **жисмоний ва юридик шахслар кўчмас мулк объектлари бўйича битим ва кўчмас мулкка эгаллик ҳуқуқини олиш билан боғлиқ бўлган гувоҳномаларни нотариал тасдиқлаш учун мурожаат қилганда**, нотариал идоралар мажбурий тартибда кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги аризани ва тегишли ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказишнинг амалга оширувчи органга ахборот-коммуникация тизимлари орқали бепул асосда юборади;

з) **кўчмас мулк объектнинг кадастр йўлжамаи**ли ва кадастр ҳужжатларини тайёрлаш учун электрон шаклда мурожаат қилиш ва тайёрлаш механизмининг жорий этиш орқали қозғош шаклида мурожаат қилиш ва кадастр йўлжамаида бериш тўғрисидаги талаб бекор қилинади;

д) **миноритар акциядорларни ҳимоя қилиш соҳасида:**

акциядорларга йирик битим ва аффилиланган шахслар билан қиймати жаҳият соф активлари миқдорининг 10 ва ундан ортиқ фоизини ташкил қилувчи битим тузиш натижасида жаҳиятга етказилган зарар учун қузатув кенгашининг манфаатдор аъзосини суд тартибиде жавабгарликка тортиш ҳуқуқи берилади; масъулияти чекланган ёки қўшимча масъулиятли жаҳият фаолияти юзасидан қайсидир масалада келишувга эришилмаганлиги сабабли қарор қабул қилиш учун етарли овоз бўлмаганда, вужудга келган зиддиятли вазият суд тартибиде хал қилинади; акциялар бўйича ҳисобланган дивидендлар-

ни Қимматли қозғошлар марказий депозитарийси ёки инвестиция воситачилари орқали тўлаш механизми жорий этилади;

е) **халқаро савдо соҳасида** – товарнинг келиб чиқиши тўғрисидаги сертификатини бериш Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан бир қаторда ташқи иқтисодий фаолият иштирокчисининг ариза-декларацияси асосида, ариза топширилган вақтдан бошлаб бир иш кунидан ортиқ бўлмаган мuddатда Савдо-саноат палатаси томонидан ҳам амалга оширилади;

ж) **контрактлар ижросини таъминлаш соҳасида:**

иқтисодий судда низоларни хал қилиш усули сифатида судга ҳақлиш ўтказиш имконини берувчи тартиб жорий этилади;

ж) **жиноят ва фуқаролик ишлари бўйича судларда**, маъмурий ва иқтисодий судларда фуқаролар томонидан амалга ошириладиган барча тўловларни, шу жумладан, давлат боғини ҳисобга олиш ва тўлашнинг ягона электрон тизими жорий этилади;

3. 2019 йил 1 мартдан бошлаб:

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан тадбиркорлик субъектларидан ҳужжатларга муҳр босилиши ёки ҳужжатларнинг муҳр билан тасдиқланишини талаб қилиш;

қурилиш-монтаж ишларининг бошланиши ҳақида хабардор қилиш механизмининг жорий этиш орқали уларни амалга ошириш учун рухсатнома олиш;

оммавий офертани жорий этиш орқали қурилиш соҳасини назорат қилувчи ҳудудий инспекциялар томонидан шаҳарсозлик тўғрисидаги қонун ҳужжатлари, шаҳарсозлик фаолияти соҳасидаги техник жиҳатдан тартибга солиш бўйича норматив ҳужжатлар талабларига риоя этилиши, тасдиқланган лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ қурилиш-монтаж ишларининг сифати ва тўлиқлиги устидан назорат функцияларини баҳарши юзасидан шартномалар тузиш тартиблари бекор қилинсин.

4. Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ва Бош прокуратуранинг **2020 йил 1 январдан бошлаб Тошкент шаҳрида эксперимент тариқасида қуйидагиларни назарда тутуви тартиб жорий этиш** ҳақидаги тақлифлари маққуллансин:

шаҳарсозлик фаолияти объектини қурилиш лойиҳалаштириш учун меъморий-режалаштириш топширигини ишлаб чиқиш ер участкасини “E-IJO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукцион орқали реализация қилиш учун мате-

риаллар тайёрланаётганда амалга оширилади ва аукцион қилибга бепул асосда берилади;

меъморий-режалаштириш топширигини ишлаб чиқиш бўйича ишларнинг қиймати маҳаллий бюджет маблағларидан, кейинчалик харажатларни ер участкасини “E-IJO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукцион орқали реализация қилишдан келиб тушган маблағлардан қоплаш орқали тўланади.

5. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги:

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, бошқа масъул вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2019 йил 1 апрелга қадар Интернет тармоғида Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг “Бизнес юритиш” йиллик ҳисоботи сўровномалари асосида 10 та индикатор кесимида қатъий белгиланган ахборотларни ўз ичига олган, шунингдек, респондентлар – тадбиркорлик субъектлари томонидан қонунчиликни тақомиллаштириш юзасидан тақлифлар бериш имконини таъминловчи “Ўзбекистонда бизнес юритиш” веб-сайтини яратсин;

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда 2019 йил 1 майга қадар электрон рақамли имзо билан бир қаторда, шу жумладан, мобил қурилмаларда шахсни идентификация қилишнинг замонавий шақлларини қўллаш имкониятлари юзасидан асосланган тақлифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар.

6. Куйидагиларга:

Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б.М.Мавлонов зиммасига – “Йўл харитаси”да назарда тутилган чора-тадбирларнинг давлат органлари ва ташкилотлари томонидан самарали амалга оширилишини мувофиқлаштириш ва Мақсадли кўрсаткичларга эришиш юзасидан;

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг инвестициялар ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари бўйича ўринбосари Э.М.Фаниев ва Ўзбекистон Республикаси инвестициялар ва ташқи савдо вазири

2019 йилнинг охиригача “Ўшаробсаноат” АЖнинг мазкур Фармонга 1-иловада кўзда тутилган агрофирмалар, улгуржи базалар ва бошқа ташкилотлар устав жамғармаларидаги давлат улушларини белгиланган тартибда савдога қўйишни таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳамда Давлат активларини бошқариш агентлиги салоҳиятли, жумладан, хорижий инвесторларни мазкур Фармонга мувофиқ реализация қилинадиган объектлар ҳақида кенг хабардор қилиш ва уларни харид қилишга жалб этиш бўйича зарур чора-тадбирларни қабул қилсин.

7. Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой мuddатда, технологик ва иқтисодий мақсадга мувофиқлигини инобатга олган ҳолда, истеъмол этил спиртининг ишлаб чиқарувчилар томонидан ўз бугдоёзорларини ташкил қилиш бўйича тақлифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги икки ой мuddатда мазкур Фармон талабларини инобатга олган ҳолда, жумладан, қуйидагиларни назарда тутуви **“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги Қонун лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

алкоголь маҳсулотлари айланмасини ҳисобга олиш ахборот тизимига улаишини асосий лицензия талаби сифатида белгиланган ҳолда алкоголь маҳсулотининг улгуржи савдосини амалга ошириш бўйича лицензия фаолиятининг янги турини жорий этиш;

алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг таълим, спорт ва диний муассасалардан тўғри қизик бўйича икки юз метрдан ортиқ радиусда жойлашган савдо объектларида, шунингдек, умумий савдо майдони минг квадратметрдан ортиқ бўлган савдо мажмуалари (бозорлар) ва ярмарка павильонларида реализация қилиш;

республика ҳудудига алкоголь маҳсулотларини полиэтилен, полистирол ва бошқа полимер материаллардан тайёрланган полимер истеъмол идишларида олиб киришга таъқиқ ва жавабгарлиқни ўрнатиш, пиво ва вино маҳсулотлари бундан мустасно.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 2-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ой мuddатда қонун ҳужжатларига мазкур Фармондан келиб чиқадиغان ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

11. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш.Низомиддинов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б.М.Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 5 февраль

С.У.Умурзоқов зиммасига – “Йўл харитаси”да назарда тутилган чора-тадбирлар ва лойиҳаларни молиялаштириш учун халқаро молия ташкилотларининг техник кўмак воситалари ва кредитларини жалб қилиш бўйича зарур ташкилий-амалий чоралар қўрилишини таъминлаш юзасидан;

“Йўл харитаси”да кўрсатилган давлат органлари ва ташкилотлар раҳбарлари зиммасига – чора-тадбирларнинг сифатли амалга оширилиши ва “Бизнес юритиш” ҳисоботида Ўзбекистон Республикасининг ўрнини яхшилаш ҳамда Мақсадли кўрсаткичларга эришиш юзасидан шахсий жавабгарлик юклансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги билан биргаликда “Йўл харитаси”ни амалга ошириш доирасида қонун ҳужжатлари талабларининг амалиётга жорий этилишини тизимли равишда ўрганиб бурсин, бунда тасдиқланган чора-тадбирларнинг ўз вақтида баҳарлиқлигини таъминламаган ҳамда кечикишларга йўл қўйган давлат органлари ва ташкилотларининг мансабдор шахсларига нисбатан аниқ таъсир чораларини қўласин.

8. Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ҳамда Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан биргаликда Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг “Бизнес юритиш” йиллик ҳисоботидаги индикаторлар доирасида амалга оширилаётган ислохотлар тўғрисидаги ахборотни оммавий ахборот воситаларида ва Интернет тармоғида кенг ёритилишини ҳамда аҳолига ва тадбиркорлик субъектларига тушунтирилишини таъминласин.

9. Вазирлик ва идоралар икки ой мuddатда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни мазкур қарорга мувофиқлаштирсин.

10. Мазкур

“ЎЗБЕКИСТОН – 2035” ХАЛҚАРО ФОРУМИ: ТАРАҚҚИЁТ ШАРТЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Жаҳон банки 2016 йилда эълон қилган “Doing business” рейтингда Ўзбекистон 64 поғона юқорилаб, 42-ўринни қайд этган эди. Бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар натижалари жаҳондаги бошқа етакчи халқаро рейтинг агентликлари томонидан ҳам эътироф этилмоқда. Мисол учун, нуфузли “Fitch Ratings” ва “Standart & Poor’s” рейтинг агентликлари биринчи марта юртимизнинг халқаро суверен кредит рейтингини белгилади. Буларнинг барчаси Ўзбекистон иқтисодиёти жадал суръатлар билан ривожланишига шубҳа билан қароқчи скептикларнинг ҳам фикрини ўзгартириб юборди.

Ялпи сессиядан сўнг форум иштирокчилари стратегиянинг давлат бошқарувини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ва тўқимачилик саноати, банк тизими, саноат, транспорт, қурилиш ва инфратузилма, туризм, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий сиёсат, инсон капитали, экология, илм-фан, технология ва инновациялар каби йўналишлари бўйича ишчи гуруҳларга бўлиниб, муҳокамаларни шўба йиғилишларида давом эттирди.

– Хозирги пайтда бор куч, сармояни инсон капиталини ривожлантиришга сарфламасдан тараққиётга эришиб бўлмайди, – дейди “Буюк келажақ” экспертлар кенгаши аъзоси Малика Шарипова. – Эътибор беринг, Америка Қўшма Штатларида 3 ёшдан 22 ёшга бўлган ҳар бир фуқаронинг таълим олиши учун давлат бир йилда 231 минг доллар, Жанубий Корея 130 минг доллар сарфлайди. Шу тарзда мазкур мамлакатларда бир ишчи кучини шакллантиришга кетган харажат ўзини 13-17 карра оқламақда. Бизда бу кўрсаткич 19 минг долларни ташкил этиб, сармоялар ўзини бор-йўғи 4 баравар қопламақда.

Тахлилларга кўра, жаҳонда саноат ривожланишининг янги босқичида кўплаб иш ўринлари автоматлаштириш ва рақамли технологиялар билан боғлиқ бўлади. Хозир ҳаттоки ривожланган мамлакатларда ҳам ишчиларнинг атиги 25 фоизи келракли малакага эга, холос. Шу боис ҳам ривожланган мамлакатлар бор эътиборини фуқароларининг билим олишига, малакасини доимий равишда оширишига қаратмоқда.

Келгуси 5 йил ичида жаҳонда барча меҳнат турларининг 7 фоизи автоматлаштирилиши тахмин қилинмоқда. Бу келажақда 57 фоиз ишчи хизматчи ишсиз қолади, дегани. 2035 йилга бориб Ўзбекистонда ҳам худди шундай вазият юзага келиши эҳтимоли бор. Ҳисоб-китобларга кўра, 2035 йилгача мамлакатимизда 20,7 миллион меҳнатга лаёқатли кишини иш билан таъминлаш эҳтиёжи юзага келади. Бунга ҳозирданок тайёргарлик кўриш учун, аввало, жисмоний шахслар, компаниялар ҳар бир кишига мос келадиган коллектив ва оқилона ечимларни топиши зарур.

Инсон капиталини ривожлантириш тизими одамларнинг ўзига ишончини ошириш учун ўзларини қайтадан кашф этишга имкон берадиган ва қучайтирадиган платформаларни яратиб демокдир. Шундай экан, тизимда янгича ўйлаш, юзага келиши мумкин бўлган муаммоларни кўра билиш, инсон қобилиятини қучайтиришга қаратилган дастурлар ва моделларни ишлаб чиқиш ва янги гоялар талаб этилади.

Форумнинг экология, илм-фан, технология ва

инновация масалаларига бағишланган шўба мажлисида Ўзбекистоннинг узоқ мuddатли ривожланиш стратегияси концепцияси лойиҳасининг атироф-муҳитга бағишланган тавсия ва тақлифлари қизгин муҳокама қилинди.

Қайд этилганидек, мамлакатимизда яқин йилларда аҳоли, иқтисодиётнинг ўсиши ва иқлим ўзгариши асосий табиий ресурсларга бўлган босимни оширади. Жумладан, сув, озиқ-овқат, экин майдонлари ва энергияга бўлган талаб ошиб боради. Шундай экан, қўлаётган вазиятда Ўзбекистон иқлим ўзгаришига қандай мослашиши керак?

“Буюк келажақ” экспертлар кенгаши аъзоси, Кембриж университети (Буюк Британия) лабораторияси менежери Темур Юнусовнинг қайд этишича, иссиқхона газларининг ортиши, ўртача йиллик ҳарорат кўтарилиши, шунингдек, унмдор тулқинларда чўлланиш жараёнлари ва бошқа иқлим ўзгаришлари Ўзбекистон олдига, аввало, қишлоқ хўжалиги соҳасини тубдан ўзгартириш талабини қўяди.

“Ўзбекистон – 2035” иккинчи халқаро форуми очилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси А.Абдувоҳидов сўзга чиқди.

Малоҳат ХУСАНОВА,
ЎЗА муҳбири

Хабарлар

БАРЧА ТЕЛЕКАНАЛЛАРДА ҲАР КУНИ УЧ МАРТА БАДАНТАРБИЯГА ОИД ВИДЕОРОЛИКЛАР КЎРСАТИЛАДИ

2019 йил 10 февралдан барча телеканалларда ҳар кун 3-5 дақиқали оммавий бадантарбия машғулоти “видеороликлар” номиди билан кўрсатилади. Бу ҳукуматнинг “Ўзбекистонда соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш ва аҳолини жисмоний тарбия ва оммавий спортга жалб этиш тўғрисида” қарори билан белгиланди.

Шунингдек, аҳолининг жисмоний тайёргарлиги ва саломатлиги даражасини белгиловчи “Алпомис” ва “Баричной” махсус тестлари қўлланилиб, бир қатор спорт турлари бўйича мусобақалар ўтказилади.

Қарор билан Ўзбекистонда спортнинг оммавийлигини янада ошириш мақсадига миллий спорт турлари ва халқ

ўйинларини ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар дастури тасдиқланди. Дастур доирасида ҳар бир таълим муассасасида миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари билан шугулланиш учун спорт тўғрисидаги таълим турлари бўйича кадрлар захираси тайёрланади ҳамда спортчилар, мураббий ва ҳакамлар таълим диспансер назоратидан ўтказилади ва ҳар 6 ойда бир марта таълим қўриқдан ўтказилади.

“Ўзбекистоннинг миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари тарғиботчиси” номинацияси тасвир этилади.

Спортнинг ўйин турлари бўйича “Аёллар спорти” ва “Соғлом оила” фестиваллари ўтказилади.

ВАКОЛАТЛИ ИҚТИСОДИЙ ОПЕРАТОРЛАР ВА “ФРОНТ-ОФИСЛАР” ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ

Халқаро стандартларга мувофиқ ваколатли иқтисодий операторлар институтини жорий этилади. У таълим иқтисодий фаолиятининг ҳалол иштирокчиларига соддалаштирилган божхона тартиб-таомиллари билан фойдаланиш ҳуқуқини тақдим этишни

назарда тутди.

Бундай мақом берилиш учун юридик шахс жаваб бериши керак бўлган мезонлар Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланиши керак.

Бундан ташқари, ДБҚнинг Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳридаги

бошқармалари божхона постларида, “Тошкент-АЭРО” ИБМда пилот режимида махсус “Фронт-офислар” ташкил этилади. У ерда таълим иқтисодий фаолият қатнашчиларининг божхона юк декларацияси бепул тўлдириб берилади.

“TASHKENT CITY”ДАГИ 90 ФОИЗ УЙЛАР СОТИЛГАН

“Tashkent City” қурилиши бўйича директори Шерзод Исроиллов маркази фаолиятига бағишланган матбуот анжумани ҳамда пресс-тур чоғида анжуман иштирокчиларига “Tashkent City” худудидagi “Dream City”даги уйларнинг 1 м²

нарихи қанча эканлигини айтиб ўтди. Сотув ишлари бўйича масъул ходимнинг маълумотиغا кўра, қозғирча 90 фоиз уйлар сотилган. Энг қизғин ушбу харидорлар орасида машҳур боксчи Майк Тайсон борлиги айни ҳақиқатдир.

СЕКТОРЛАР ҲАМ ФАОЛЛАШТИРИЛАДИ

2017 йилда давлат бошқаруви янги ёндашувлар жорий этилган: худудлар комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича – секторларга ажратилган. Бу билан маҳаллий ҳокимият, прокуратура, ички ишлар ва солиқ хизмати органларининг иши кон-

солидацияланган. “Махалла – туман (шаҳар) – вилоят – республика” вертикал бошқарув тизими жорий этилган.

2019 йил февралдан бошлаб мавжуд секторлар доирасида олиб бериладиган иш модернизацияланади. Уларнинг раҳбарлари мунтазам ра-

вишда жойларга чиқиб, фуқаролар ва бизнес вакиллари қабул қилишлари керак.

туман (шаҳар) даражасида – ҳафтада камиди 1 марта;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва пойтахт даражасида – ойига камиди 2 марта.

АВТОМОБИЛЛАРГА КАФОЛАТЛИ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МУДДАТИ 3 ЙИЛГАЧА УЗАЙТИРИЛДИ

GM Uzbekistan 1 февралдан янги автомобильларга кафолатли хизмат кўрсатиш муддати узайтирилганини маълум қилди.

Илгари ушбу хизмат кўрсатиш бир йил ёки 20 000 километр масофани ташкил этган бўлса, энди ушбу муддат 3 йилга ёки 100 000 километр масофани ўз ичига олади.

Узайтирилган кафолат муддати компаниянинг расмий дилерларидан 2019 йилнинг 1 февралидан бошлаб харид қилинадиган автомобилларга таътик этилади. Кафолат муддати автомобилнинг эгаси билан боғлиқ бўлмайди, яъни ушбу давр мобайнида автомобил эгаси ўзгариши, унинг янги эгаси ҳам ушбу кафолат ҳуқуқидан фойдалана олади.

Автомобилдан нотўғри фойдаланиш, авария, автомобилнинг конструкцияси ва модификациясига ўзгартириш киритиш, ишлаб чиқарувчи томонидан тавсия этилмайдиغان қўшимча ишлов берилиши ёки жихозланиши тўғрисидаги ҳисоб-китоблар юзага келган тақдирда кафолат даври чекланади.

Бу жараёнда автомобилнинг ишлаб чиқарувчи томонидан аниқланган нуқсон бор қисмларини таъмирлаб бериш ва алмаштиришни расмий хизмат кўрсатиш марказлари бепул амалга ошириб беради. Бунинг учун автомобиль эгасидан автомобилнинг эксплуатацияси бўйича барча талаблар йўриқномага асосан бажаришга бўлиши шарт.

Турли манбалар асосида тайёрланди

Хитой мўъжизасига нигоҳ

2. САЙЁҲГА – ЗИЁРАТ, ДАВЛАТГА – ДАРОМАД

Туризм бугунги кунда иқтисодиётнинг энг даромадли ва жадал ривожланаётган етакчи соҳаларидан бирига айланди. Жаҳон туризм ташкилоти – ЮНВТОнинг маълумотларига кўра, 2017 йилда сайёҳликдан 5,3 триллион АҚШ доллари миқдорда даромад топишган.

Бу соҳа жаҳон экспортининг умумий ҳажми бўйича нефть, кимё, озиқ-овқат ва автомобиль саноати маҳсулотларидан кейинги бешинчи ўринни эгаллаб турибди. Унинг ҳиссасига жаҳон хизматлар экспорти умумий ҳажмининг 29 фоизи, барча товарлар ва хизматлар экспортининг эса 6 фоизи тўғри келмоқда.

Хитой туризм жаҳонда ҳам ниҳоятда юксак марраларни забт этмоқда. ЮНВТОнинг гувоҳлик беришича, бу давлат 2020 йилда чет элдан 167 миллион сайёҳни қабул қилиб олади ва ушбу кўрсаткич бўйича дунёда биринчи ўринга чиқади.

Аҳолиси шундай ҳам зич – 1,4 миллиард кишига яқинлашиб қолган давлат яна шунча хориқликларни қабул қилиш, транспорт, меҳмонхоналар билан таъминлаш, едириб-ичириш, жуда бой тарихи, тарихий ва маданий ёдгорликларини, бетақдор табиати билан таништириш, ноёб усуллари билан соғломлаштириш ва даволаш, энг асосийси – зиёрат қилишга ана шу ўз мамлакатларини таллашларига эришишнинг уддасидан қандай чиқмоқда?

Энг аввало, сайёҳларнинг Хитойга келишларидан осони йўқ. Мамлакатда 500 тадан кўпроқ аэропорт ишлаб турибди. 2030 йилга қадар яна 1600 та (!) аэропорт қуриш режаланган. Хитой теъзорар темир йўлларининг узунлиги (50 минг километр) бўйича ҳам жаҳонда биринчи ўринни эгаллайди. Бу соатига 300-400 километр тезликда ҳаракат қила оладиган йўловчи поездлари аҳолининг 90 фоизидан кўпрогини ташкил этадиган, 500 мингдан зиёд киши ишайдиган мамлакатдаги барча минтақалар марказларига қатайди. Денгиз ва дарё йўллари узунлиги бўйича ҳам (130 минг километрдан ортиқ) Хитой жаҳонда биринчи ўринда.

Хитойда 20 минггача яқин меҳмонхона бор. Уларнинг аксарият кўпчилиги халқаро уч, тўрт, беш қолдўли ҳамда “люкс” рейтингига эга.

Мамлакат худудидида ЮНЕСКОнинг Умумжаҳон меросига киритилган 19 та объект, шунингдек, халқаро аҳамиятга эга 750 тадан кўпроқ тарихий ва маданий ёдгорлик мавжуд.

Бу давлатга хориқликларнинг саёхатини ташкил этиш, шунингдек, ички туризмни ривожлантириш билан 1364 та халқаро туризм агентлиги шугулланади. Мамлакат даражасида минтақаларда 300 та маҳаллий бўлимларига эга Хитой миллий туризм маъмурияти ташкил этилган. Туризм соҳасида фаолият олиб бораётган давлат ва тадбиркорлик тузилмаларига солиқ ва кредит ахтаришда имтиёзлар, мақсадли грантлар берилади. Уларга, шунингдек, давлат молиявий, моддий ва ахборот ресурсларидан фойдаланишлари учун энг қўлай шарт-шароитлар яратилади.

Шуниси ҳам эътиборлики, Хитой миллий туризм маъмурияти мамлакатда энг яхши сайёҳлик шаҳари талловини ўтказди. Ушбу соҳада юксак натижага эришган шаҳар бу макомга эга бўлиши билан бирга унинг марказида Ер қурриси узра елаётган учқур от ҳайкали ҳам ўрнатилди.

Давлат туризм соҳасини янада жадал ривожлантиришга жуда катта эътибор билан қарайди. Сайёҳларга хизмат кўрсатиш фаолияти билан шугулланаётган тадбиркорлик тузилмаларига катта кредит ва солиқ имтиёзлари берилади. Шу билан бирга туризм соҳасида мақсадли лойиҳаларни амалга ошириш учун ҳар йили давлат бюджетидан маблағ ажратилади. Хитой миллий туризм маъмурияти молия муассасалари ва йирик туризм компаниялари билан биргаликда туризмга қўмаклашиш махсус жамғармасини ҳам ташкил этган.

Хитойда сайёҳлик йўналишлари шу қадар кўпки, уларни санаб адоғига етиш қийин. Хусусан, тарихий-маданий ёдгорликлар билан қизиқувчилар миллий рамзга айланган Хитой буюк деворини кўрмай кетмайди, албатта. Аммо унга қўтарилиш мазлум даражада жисмоний бақувватликни талаб этади. Чунки, девор анча баландлиқда барпо этилган, унга қўтариладиган ҳар бир зинанинг баландлиги ярим метр.

Пекинга таъриф буюрганлар даставвал шаҳар марказидаги императорлар қароргоҳига йиғилади.

XV аср бошида барпо этилган, халқ “тўқ қизил таққиланган шаҳар” номини берган (бу ерга сарой маъмурлари ва хизматчиларидан бошқа ҳеч қим кири-тилмаган) ушбу мажмуа 10 метрдан ҳам зиёд баландликдаги девор билан ўралган, атрофида ҳандақ қазилиб, сув билан тўлдирилган. Император қароргоҳи 9999 хонадан иборат. Ривоят қилинишича, ўн минггача хона қурилиши бошланганида ўша пайтдаги император Чжу Дига гойибдан “Сен ўзингни Тангрига тенглаштирмоқчимисан. Ахир фақат унга 10 минг хонага эга бўлиши мумкин”, деган сўз эшитилгани учун охириги хона қалалигича қолдирилганими.

Еки Сиан шаҳридаги милоддан аввалги II асрда император Цинь Шихуанди томонидан қўйрилган лойдан яратилган, АҚШнинг собик президенти Рональд Рейган таърифи билан айтганда “инсоният мўъжизаси” бўлган террорат армияси ҳайкалларини ўз қўллари билан кўрмоқчи бўлган сайёҳларнинг кети узилмаслигига ажабланмас бўлади. Хитойнинг турли хонлиқларини бириштириб, яхлит давлатга айлантирган, буюк Хитой девори қисмларини бириштиргани билан тарихда ном қолдирган бу император нариги дунёда ҳам ўз қўлини қўйган эга бўлиш учун ҳар бири ўзининг асл қиёфасига эга 8100 та жангчи ва отларнинг ҳайкаллари қандай бўлса, шундайлигича яратган. Ҳуқмдорнинг бу мислсиз режасини амалга ошириш учун 700 минг киши 38 йил давомида тинимсиз меҳнат қилган. Археологлар сайёҳлар томоша қила олишлари учун ҳозирча 10-15 метрча пастликдаги ер остида қолган 500 та жангчи, 100 та от ва 18 та жанг араваси ҳайкаллари таъмирлаб бўлган ва ҳамманинг кўз олдига ишларини давом эттирмоқда.

Сайёҳлар бундай аjoyиботларга мамлакатнинг ҳар бир шаҳрида дуч келишади. Масалан, Санаяда улкан миллий бог худудидида ибтидоий одамларнинг қандай қун кеңирганликлари: қулбалар қуриш, деҳқончилик ва балиқчиликка ўрганиш, даракдан тола олиш ва ундан мато тайёрлаш, қийим тикиш, кейинроқ қулочлик, темирчилик, бошқа касб-хунарларнинг пайдо бўлиши кўз ўнгингизда намоён бўлади. Бу манзараларни томоша қилиб, ҳар қадамда сотилаётган, ўзингизга маъқул тушган эсдалик совғаларни харид қилганингиздан кейин сизни халқ ижодиёти артистларининг бетақдор томошаси кутади.

Хитойда сайёҳларнинг жалб қилиш учун нималар ўйлаб топилмаган дейсиз. Денгиз ўртасида АҚШдаги машҳур Ҳурлик ҳайкалидан ҳам юксак – 106 метрлик, шимолу жануб, ғарбу шарққа ҳам сиймоси қараб турган Будда ҳайкали, айиқларнинг ниҳоятда ноёб тури – пандалар учун яратилган махсус қўриқхоналар ёки Пекиндаги антика аёллар ва болалар, Шанхайдаги почта, чой музейлари, Харбиндаги қор ва муз, Вейфандаги варрак учирш, жанг санъати, миллий таомлар байрамлари ва фестиваллари – бу рўйхатни анча давом эттириш мумкин. Умуман, мамлакатда 3 мингта музей ишлаб турибди. Уларни фақат сайёҳлар томоша қилмасдан, қўлгина таълим муассасалари ўқув дастурлари асосида бу ерда машғулотира ўтказилади.

Айни пайтда соғломлаштириш ва даволашни учун мамлакатда жуда кўп иссиқ минерал сув, балчиқ манбалари бор. Бу ерда ҳатто ховуздаги ҳажжи бадиқчалар билан сайёҳларни ўзига хос “қўлаш” ҳам қўлланилар экан.

Хитойликлар Янги йил, Бирдамлик куни, Баҳор, бошқа миллий байрамлар муносабати билан расмий дам олиш кунлари қўлайганигиздан фойдаланиб, асосан ўз мамлакатларидаги диққатга сазовор жойларга саёхат қилишни тобора мақбўл кўрмоқдалар. Натижада ички туризм ҳам жадал ривожланмоқда.

Туризмни раванқ топтириш Хитойнинг жаҳон майдондаги нуфузини янада баланд кўтариш билан бир қаторда давлат газнасини ҳам тўлдиримоқда. Мамлакат ҳар йили таъши ва ички туризмдан 600 миллиард АҚШ доллари миқдорда даромад топишмоқда.

Эркин ЭРНАЗАРОВ

Тошкент-Пекин-Сиан-Саная-Тошкент

Бектемир тумани ҳокимининг ҚАРОРИ

БЕКТЕМИР ТУМАНИНИНГ 2019 ЙИЛГИ МАҲАЛЛИЙ БЮДЖЕТИ ПАРАМЕТРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодексининг (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 йил 31 декабрь, 52-1-сон) 28, 99-моддалари, “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборот-номаси, 1993 й., 9-сон 320-модда) 25-моддаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Сенатининг 2018 йил 13 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг 2019 йилги Давлат бюджети, давлат мақсадли жамғармаларининг бюджетлари ҳамда солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишлари тўғрисида”ги СҚ-348-III-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 26 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг 2019 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджет-ти параметрлари ҳамда 2020-2021 йилларга бюджет мўлжаллари тўғрисида”ги ПҚ-4086-сонли қарори, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг 2018 йил 26 декабрдаги “Тошкент шаҳрининг 2019 йилги маҳаллий бюджети даромадлари ҳамда харажатлари ҳажмлари тўғрисида”ги №402/46-5-сонли ҳамда Халқ депутатлари Бектемир туман Кенгашининг 2018 йил 27 декабрдаги “Бектемир туманининг 2019 йилги маҳаллий бюджети даромадлари ҳамда харажатлари ҳажмлари тўғрисида”ги №72/14-1-сонли қарорларига мувофиқ, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2018 йил 26 декабрдаги ЖК/20-01-32-10/724-сонли ҳамда Тошкент шаҳар Молия Бош бошқармасининг 2018 йил 27 декабрдаги №02-4-сонли хатига асосан

ҚАРОР ҚИЛАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 26 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг 2019 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари ҳамда 2020-2021 йилларга бюджет мўлжаллари тўғрисида”ги ПҚ-4086-сонли қарорига асосан Тошкент шаҳар ҳокимиятининг 2018 йил 27 декабрдаги “Тошкент шаҳрининг 2019 йилги маҳаллий бюджети параметрлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ Халқ депутатлари Бектемир туман Кенгашининг 2018 йил 27 декабрдаги “Бектемир туманининг 2019 йилги маҳаллий бюджети даромадлари ҳамда харажатлари ҳажмлари тўғрисида”ги №72/14-1-сонли қарори билан қабул қилинган Бектемир туманининг 2019 йилги маҳаллий бюджети ижро учун қабул қилинсин.

2. Кўйилганлар:

Бектемир туманининг 2019 йилги маҳаллий бюджет-и асосий параметрлари 1-иловага мувофиқ; Умумдавлат солиқлари ва йиғимларидан туман маҳаллий бюджетига ажратилган метёвлари 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Бектемир туман маҳаллий бюджетининг 2019 йилги айланма қасса маблағларининг йўл қўйладиган энг кам миқдори 128 650,0 минг сўм миқдорда белгилансин.

4. Молия бўлимига амалдаги қонунчиликка мувофиқ, белгиланган тартибда, маҳаллий бюджетнинг харажат қисмига ўзгартиришлар қиритишга, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг ҳамда Тошкент шаҳар Молия Бош бошқармасининг билдиришномасига асосан иш ҳақи, нафақалар ва уларга тенглаштирилган тўловлар бўйича бюджет харажатларини биринчи навбатда сўзсиз молиялаштирилиши зарурлигидан келиб чиққан ҳолда аниқлаштиришга рухсат берилсин.

5. Мазкур қарор “Тошкент оқшоми” ва “Вечерний Ташкент” газеталарида эълон қилинсин ҳамда www.bektemir.toshkent.uz веб-сайтига жойлаштирилсин.

6. Ушбу қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан қуча қиради.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш туман ҳокимиятининг биринчи ўринбосари Ф.Нигманов зиммасига юклатилсин.

Бектемир тумани ҳокими
Ш.Мамаджонов

2019 йил 4 январь

ҚИСКА САТРАЛДАР

● Пойтахтимизда дэюдо бўйича 1999-2000 йилларда туғилган йигит-қизлар ўртасида халқаро турнир бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтини талабаларининг қисқа метражли фильмлари, роликлари тақдимоти ўтказилди.

● Пойтахтимизда “Оила” илмий-амалий тадқиқот маркази Тошкент шаҳар бош бошқармаси томонидан “Фаровон оила – жамият раванқининг асоси” мавзусида тадбир бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон давлат жаҳон тиббиий университетида инглиз тилини ўқитишни такомиллаштириш масалаларига бағишланган ан

Футбол янгиликлари

ҚАТАР ТЕРМА ЖАМОАСИ –
ҚИТЪАДА ТЕНГСИЗ

БААда футбол бўйича ташкил этилган Осиё кубогининг финал учрашувида Япония ва Қатар терма жамоалари бош соврин учун кураш олиб боришди.

Ушбу ўйин тафсилотида тўхталишдан аввал, жаҳон футбол юлдузи, ҳозирда Қатарда футболчилик фаолиятини давом эттираётган Хавининг башорати тўри чиққанини таъкидлагимиз келди. Испаниялик футбол афсонаси Осиё кубоги финалида Япония ва Қатар куч синашди, деб айтган эди.

Дарҳақиқат, Осиё кубоги учун курашда қитъанинг кучли жамоалари Эрон, Австралия, Жанубий Корея, Саудия Арабистони, Ўзбекистон ҳамда мусобақа мезбонлари БАА терма жамоалари энгилиб бўлишган, финалгача рақибларини олти мартадан мағлуб этган Япония ва Қатар термалари бош соврин учун курашиш имконига эга бўлишган эди. Эътиборлиси, қатарликлар ўтказилган олтита учрашувда рақиблари дарвозасига 16 марта гол киритишган, ўз дарвозалари дахлсизлигини сақлаб қолишган эди. Рақиблари эса ўтган учрашуларда рақиблари дарвозасини ўн бир марта аниқ нишонга ола биллишган, ўз дарвозаларидан учта тўп ўтказиб юборишган эди. Лекин кўпгина мутахассислар, мухлислар Япония барибир Осиёда тенгсиз эканлигини исбот-

лайди, деб тахмин қилишган эди.

Учрашув аввалида японлар устунликка эришишга интилишди, рақиб дарвозаси олдида бир-икки марта хавфли вазиятларни содир этишди. Аммо, қарши ҳужумда тезкор ўйин намойиш этаётган қатарликлар 12-дақиқадаёқ кунчиқар давлат вакиллари ражжигишди. Голга яна Али Алмуаз муаллифлик қилди ва бу футболчи жорий турнирдаги 9-голини нишонлаб, Осиё кубоклари тарихида энг кўп – яъни 8 та гол урган эронлик Али Дай рекордини янгилади. 27-дақиқада Абдулазиз Хотам томонидан киритилган иккинчи гол японларни бутунлай саросимага солиб қўйгани аниқ.

Иккинчи бўлимда ҳар икки томон дарвозасига биттадан гол киритилди ва якунда 3:1 ҳисобида ишончли ғалаба қозонган қатарлик чарм тўп усталари Осиё чемпиони номи-

Ақбар Йўлдошев

га сазовор бўлишди. Ушбу баҳсни ҳамюртимиз, ФИФА рефериси Равшан Эрматов бош ҳакам сифатида бошқарган бўлса, қанотларда унга Абдуҳамидулло Расулов ва Жаҳонгир Саидовлар ёрдам беришди.

Қатар терма жамоасининг илк марта қитъа чемпионлигини қўлга киритганлиги, Осиёда яна бир кучли жамоа пайдо бўлганини, бу мамлакатда футболни ривожлантириш бўйича ислохотлар самара бера бошлаганлигини аниқлади.

Биласизми?

ЧОЙНИНГ ОЛТИ ХИЛ ФОЙДАЛИ ХУСУСИЯТИ

Чойнинг фойдали жиҳатларига ҳеч ким шубҳа қилмайди: минг йиллар давомида ушбу қайноқ ичимликни истеъмол қилиб келаётган миллиардлаб осиёликлар хато қилишмайди.

Чой чанқоқчи босади ва тетиклик ҳиссини беради. Холестерин даражасини пасайтириб, юрак қон-томир фаолиятини нормаллаштириб, қарши жараёнини секинлаштириб ва хатто кишини ақилроқ қилади.

Бирок фойдали жиҳатларнинг кўпчилиги унинг зарарини инкор этмайди.

Қайноқ чой қон кетишларига сабаб бўлиши мумкин.

Британиялик отоларинголог ва пластик жароҳ Генри Шарп қайноқ чой томоқ-бурун томирларига салбий таъсир қилиши мумкинлигини аниқлаган. Пиёладан чиқаётган буг уларни кенгайишга мажбур қилади ва бурундан қон кетишига сабаб бўлади. Ҳар қандай ҳолатда ҳам ичимлик учун оптимал ҳарорат 50-60 даража саналади. Бунинг учун чой дамланган, 5-7 дақиқа хона ҳароратида қолдириш керак.

Аччиқ чой тиш ва сунжларга салбий таъсир кўрсатади.

The New England Journal of Medicine ўта аччиқ чой инган кишиларга оид маълумотлар билан бўлишган. 47 ёшли бир аёл 17 йил давомида 100-150 пакетчадаёқ чойдан дамланган ичимлик ичган. Натижада тиш ва сунжлар ўта мўртлашиб қолган. Бунга аччиқ чой таркибидаги фторнинг сунжларда тўпланиши ҳам сабаб бўлади. Пархезшунослар кунига 4-5 пиёладан ортиқ чой ичмаслигини тавсия қилишади.

Чой таркибида оғир металллар бўлиши мумкин.

2013 йилда Канаданинг Journal of Toxicology журнали сайёранинг турли минтақаларидаги пакетчаги чойлар намуналарининг қўлаб микдори устида ўтказилган тадқиқот натижаларини эълон қилди.

Токсикологлар намуналарда кўроғошин, алюминий, маргинуш, кадий каби металлларни топишган. Металллар чой баргларида тупроқнинг ифлослангани сабаб тушиши тахмин қилинган: кўпинча чой плантациялари экологик бўлмаган электростанциялар яқинида жойлашади. Металларнинг ичимликдаги микдори дамлаш вақти би-

лан боғлиқ. Агар пакетча 15-17 дақиқа давомида сува бўлса, захарли моддалар хавфли даражага кўтарилади. Олимлар чой қанча узок дамланса, ундаги турли захарли моддалар баргдан сувга ювилиб тушади, деган хулосага келишган. Шунинг учун ичимликни 3 дақиқадан ортиқ тиндириб бўлмайди.

Яна бир усули оқ чой ичиш. Унинг барглари оғир металлларнинг катта дозасини ўзига тўлаб улгурмасидан аввал эрта узиб олинади.

Баъзида чой жигар учун зарар.

Ўтти чойлар ўзида айрим гуллайдиган ўсимликлар ажратадиган пирролизидин алкалоидларни тўплайди. Бу организмга салбий таъсир кўрсатади. Унинг асосий нишони – жигар.

Умуман олганда, организмга таъсир қилувчи токсинлар дозаси катта одам учун деярли хавфсиз. Кўрак сути билан озиқлاندиган болалар, шунингдек, ҳомиладорлар учун вазият ўзгача. Вазининг озлиги сабаб ҳомила онаси орқали тушадиган токсинларга таъсирчан бўлади.

Овқатдан сўнг истеъмол қилинган чой темир моддаси етишмовчилигини келтириб чиқаради.

2011 йил Калифорния университетидида ўтказилган тадқиқотлар чой овқат билан организмга тушадиган темир моддаси яхши ўзлаштирилишига йўл қўймаслигини аниқлашган. Шунинг учун шифокорлар нонушта, тушлик ва кечки овқат вақтида чой ичмаслигини тавсия этадилар. Чой овқат истеъмолидан кейин 20 дақиқа ўтган ичи-

лиши керак.

Чой ўйқусизлиқни келтириб чиқаради. Бунга чой таркибидаги кофеин ва ифбор берувчи моддалар айбдор. Ичимликнинг тетиклантирувчи эффекти физиологик асосга эга: пулс, қон айланishi тезлашади, буйрак усти қўпроқ адреналин ажратлади. Тонгда ва иш кунини давомида ичилган чой ҳақиқий топилиманинг ўзгариши. Кечки пайт эса чой ўйқунини қончириб юбориши мумкин. Агар чой ингингиз келаётган бўлса, гиёҳли чойлар билан чекланган маъқул.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

АУКЦИОН САВДОЛАРИГА МАРҲАМАТ!

"PRIME REALTY" МЧЖ ҳамда АТ "Халқ банки" Чилонзор филиали билан ҳамкорликда 2019 йил 11 март кунини соат 11.00 да мулкнинг бошлангич баҳоси босқичма-босқич ошириш тартибидида ўтказилади "Очиқ аукцион" савдосига Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, 18-мавзе, 1-уйда жойлашган, бошлангич баҳоси 58 600 000 сўм бўлган умумий майдони 19,0 кв.метр, фойдали майдони 16,54 кв.метрдан иборат бино қўйилмоқда. Мазкур мулк сотилмай қолган тақдирда тақрорий аукцион савдолари ҳар ҳафтанинг душанба кунлари юқорида кўрсатилган соатларда ўтказилади. Аукцион савдоси Тошкент шаҳри, М.Улуғбек тумани, Х.Олимжон кўчаси, 13А-уйда, савдо ташкилотчисининг савдолар залида ўтказилади. Аукцион савдоси солиби савдо ўтган кундан бошлаб 10 (ўн) кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномасини тузиши ва мулкнинг сотиб олиш баҳосидан ташқари "Савдо ташкилотчиси"га мулк сотув нархининг 2 (икки) фоиз микдорига комиссия йўғим тўлаши лозим. Аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан аризалар расмий иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади ва аукцион савдосидан бир кун олдин соат 11.00 да тўхтатилади. Аукцион савдоларида қатнашиш истагидаги талабгорлар тузиладиган закатат келишувига асосан объект бошлангич баҳосининг 15 (ўн беш) фоизидан кам бўлмаган микдордаги тўловни савдо ташкилотчисининг АТБ "InfibANK"даги 20208000700765990001, МФО: 01041, ИНН: 304844964 ҳисоб рақамига тўлашлари ва қўйида кўрсатилган ҳужжатларни топширишлари керак: Аукцион савдосида қатнашиш учун юридик шахслардан давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома ва унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат илова қилинган ҳолда; жисмоний шахслардан паспорт нусхаси, закатат пули тўлаганлиги ҳақида тўлов ҳужжати. Ҳар бир мулк учун қўшимча хизматлар кўрсатиш учун энг кам ойлик иш ҳақининг 2 баробари микдорига тўлов олинади. Манзил: Тошкент шаҳри, М.Улуғбек тумани, Х.Олимжон кўчаси, 13А-уй. Тел: 99 858-01-12, e-mail: info@primerealty.uz, www.primerealty.uz.

Лицензия рақами RR 0285

Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан 2009 йилда Мирзаев Равшан Рустамович номига берилган В № 420216 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан 2007 йилда Муминово Юлдош Солиевич номига берилган В № 326089 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент Гидрометеорология касб-хунар коллежи томонидан 2011 йилда Зиёев Хасан Алишер ўғли номига берилган К № 2252276 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

МОЗИЙГА ҚАЙТИБ ИШ
КЎРМОҚ ХАЙРИДИР

Нодонга гап уқтиргунча эсинг кетади.

* * *

Худбин ўзидан ўзгани севолмайди.

* * *

Хижолат билан ейилган зиёфат татимайди.

* * *

Ақл – совуққон, кўнгил – қизиққон.

* * *

Ишлаганга иш қайнаб чиқаверади.

* * *

Ишлаганга иш кўп, Ишламаганга иш йўқ.

* * *

Ўзингни мажбурламасанг, ҳеч нарсага эришолмайсан.

* * *

Бир қарга билан қиш келмас.

* * *

Тез-тез келган меҳмоннинг қадри бўлмайди.

* * *

Оилавий муаммолар ҳаммада ҳам бор.

Фақат ҳамма ҳам уни ошкор қилмайди.

* * *

Ўзини асрамагanning боши дарддан чиқмайди.

* * *

Қариликни бўйнингга олма, Фам-кулфатга ўзингни солма.

* * *

Содда кўринган муттаҳамдан кўрк.

* * *

Қилинган меҳнат бир кун рўёбга чиқади.

* * *

Ҳар ким ўз даражасидан келиб чиқиб фикрлайди.

* * *

Агарда қилсанг сабр, Сенга ҳам келар давр.

* * *

Ҳавас қилувчи кам, ҳасад қилувчи кўп.

* * *

Ишлайдиган одам ҳамма жойга ҳам керак.

* * *

Иши битгандан гина қилма.

* * *

Ким нима иш қилишни билмайди, ким қайси ишни қилишини.

* * *

Сонда бору санокда йўқ.

* * *

Ҳавою ҳавас

Қилар сени маст.

* * *

Шошиб қилинган ишдан кўпинча ўзинг ҳам уялиб юрасан.

* * *

Рух енгил бўлса, жисм чарчамайди.

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР
ҲОКИМЛИГИМанзил: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32Бизнинг электрон манзил:
gazeta-vto@gmail.uz
Буюртма Г-246ТЕЛЕФОНЛАР:
Эълолар: (0-371) 233-28-95.
факс: (0-371) 233-29-55Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума кунлари чиқади
Нашр кўрсаткичи — 5632007 йил 19 январда Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот бошқармасида
02-1-рақам билан рўйхатга олинганҲажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилди.
2358 нусхада босилди.
Қоғоз бичими А-2

Топшириш вақти: 13.00

Нашрни етказиб бериш масалалари бунинча турар жойлардаги почта бўлимларига ёки
«Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Нашр учун масъул
О. Ҳазратов

Босишга топширилди: 14:00

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонаси. Корхона
манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уйБош муҳаррир
Ақмал АҚРОМОВ